

GIYİMDE İSLAMİ AHLAK VE SOSYAL YAŞAMA DAİR

Eûzübillâhimineşşeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne seyyidinâ ve senedinâ Muhammedin ve âlihî ve sahibihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd:

Fa'lemû eyyühe'l-ihvân fe-inne efdale'l-hadîsi kitâbullah ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ Muhammedin sallallahu aleyhi ve sellem. Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesin bid'atün ve külle bid'atin dalâletün ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr. Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi sallallahu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لَا بَأْسَ بِإِسْبَالِ الْإِزَارِ إِلَى نِصْفِ السَّاقِ
أَوْ الْكُعْبَيْنِ فَإِنَّهُ فِيمَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ رَجُلٌ خَرَجَ
وَعَلَيْهِ بُرْدَانٍ يَتَبَخَّرُ فِيهِمَا فَنَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ مِنْ فَوْقِ

عَرْشِهِ فَمَقَّتَهُ وَأَمَرَ الْأَرْضَ فَأَخَذَتْهُ فَهُوَ يَتَجَلَّجَلُ
فِيهَا بَيْنَ الْأَرْضَيْنِ فَاحْذَرُوا وَقَايِعَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ

*Lâ be'se bi-isbâli'l-izâri ilâ nısfı's-sâki
evi'l-ka'beyni fe-innehû fî men kâne kable-
küm raculün harece ve aleyhi burdâni yete-
bahteru fîhimâ fe-nazara'llâhu ileyhi min
fevki arşihî fe-makatehû ve emere'l-arda fe-
ahzethu fe-hüve yetecelcelü fîhâ beyne'l-
aradîne. Fa'hzerû vekâiallâhi azze ve celle.*

Sadaka Resûlullah fîmâ kâl ev kemâ kâl.

Çok aziz ve muhterem müslüman kardeş-
lerim!

Allahu Teâlâ hazretlerinin selâmı, rah-
meti, bereketi, ihsanı, ikramı dünyada ve âhi-
rette cümlenizin üzerine olsun.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*
Efendimiz'in mübarek hadislerinden bir demet
okuyup feyizyâb olmak maksadıyla her hafta
toplandığımız gibi şu mübarek mescitte top-
lanmış bulunuyoruz. Okuduğumuz hadîs-i
şerîfler *Râmûzü'l-ehâdîs* isimli hadis mecmua-
sınının 474. sayfasında yer alıyor.

Bunların izahına geçmeden önce, başta Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz hazretleri olmak üzere cümle sâdât ve meşâyihimizin, Peygamber Efendimiz'in ashâbının, etbânının, ahbabının ruhlarına hediye olsun diye, sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâullah ve şühedâ ve mücahidînin ruhlarına hediye olsun diye, bu beldeleri fetheden fatihlerin, gâzilerin, şehitlerin ruhlarına hediye olsun diye; cümle hayrât u hasenât sahiplerinin, İskender Paşa'nın ve bu caminin bugüne kadar bu güzelliğiyle ayakta kalmasına, tamir edilmesine, gelişmesine yardım etmiş olanların kendilerinin ve geçmişlerinin ruhlarının şâd olması, dünya ve âhîret saâdetine ermelerine vesile olması için; uzaktan yakından şu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere pazar gününde çeşitli zevk yerleri varken, piknik yerleri varken, eğlence gezme yerleri varken Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîflerini dinlemek üzere, âhîret sevabını tercih ederek buraya gelmiş olan siz kardeşlerimizin âhîrete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; sizlerin ve bizlerin dünyanın ve âhîretin bildiğimiz bilmediğimiz her türlü

nimetlerine nâil olmamıza vesile olsun, dünyanın ve âhiretin bildiğimiz bilmediğimiz her çeşit şerlerinden korunmamıza vesile olsun diye bir *Fâtiha*, üç *Ihlâs-ı Şerîf* okuyalım, o büyüklerimize, hocalarımıza, hocamız Mehmed Zâhid-i Bursevî'ye, bu kitabı yazan Gümüşhaneli Hocamız'a ve saydıklarımıza hediye edelim, öyle başlayalım. Buyurun.

[Okuduğumuz hadis] giyimle ilgili. Ama giyimdeki zevkin, seçmenin, yapılan işin de bir zihniyete dayanması dolayısıyla bir ahlâk ve zihniyetle de ilgili oluyor.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri, Câbir b. Süleym *radiyallahu anh*'ten rivayet edildiğine göre buyurmuş ki;

Lâ be'se bi-isbâli'l-izâri ilâ nısfı's-sâki evi'l-ka'beyni. “*İzâr* denilen, belden aşağısını korumak için giyilen kıyafetin, -üst tarafa *kamîs* deniliyor, alt tarafa *izâr* deniliyor- Alt tarafına ait kısmın baldırın yarısına kadar ve yahut topuklara kadar uzatılmasında beis yoktur.”

Dizden aşağı olacak. Baldırın yarısına kadar, topuklara kadar olabilir, bir beis yoktur.

Buraya kadar müsaade etmesi, “Bunda beis yoktur, mahzur yoktur, böyle olabilir.” demesi, başka bir hadîs-i şerîfte izârın çok uzun olup da adam yürürken arkasından sürüklenecek gelmesinin yasak edilmiş olmasından. Çünkü onlar; “Ne kıymeti var canım giydiğim kumaşın, varsın yerlerde sürünsün.” diye uzun yapıp tekebbürlerinden yani kibirliliklerinden, şatafatlılıklarından, ucublarından, kendini beğenmişliklerinden dolayı öyle uzun yaparlardı, arkadan sürünür giderdi.

a. **Giyimde İsrraftan Kaçınılmalı**

Hatta belki resimlerde gördünüz, belki film seyrettiyseniz filmlerde karşılaşmışınızdır, televizyonlarda karşınıza çıkmıştır. Allah kurtarsın. Hani gelinin arkasından bir sürü çocuklar eteğini tutup peşi sıra gidiyorlar. Uzun, kuyruklu bir kumaş... Ne lüzumu var bu kadar uzatılmasına?

Moda. Ama kibre, fiyaka yapmaya, kötü bir duyguya dayanan lüzumsuz bir şey.

İslâm mantık dini. Burası seni örtüyor, üşüyorsan ısınmana sebep oluyor, avretini

kapatmaya vesile oluyor. Tamam, bu lazım. Bundan ötesi ne? Söyle bakalım, bundan ötesi ne?

Bundan ötesi mantıksız, saçma!

İşte o saçmalığa İslâm razı gelmiyor. Onu yapmaya razı gelip de o işe devam eden insanlar onu kibirlerinden yaptıklarından, “O sürünen kısmı cehennemdedir.” buyurmuş Peygamber Efendimiz. Yani “Onu uzatmayın.” diye tavsiyesi var.

Alt kıyafetin baldıra kadar, yani dizden aşağıdaki kısma -ayağın etli kısmına “baldır” diyoruz ya- onun yarısına kadar inebileceği veya ayağın iki tarafındaki şiş yuvarlak kemikler vardır, -onlara *ka'beyn*, veyahut “topuk” deniliyor- topukların yanına kadar gelebilir. Aşağı gitmeyecek ve sürünmeyecek.

Bir ara bizim memlekette İspanyol pantolon modası çıktı. Allah Allah... Adamın [pantolonun] yarısı bacağında, yarısı yerde sürünüyor. Sen yüznumaraya girersin... Diyelim ki yüznumaraya girmiyorsun; sokakta yürürsün ama sokakta her türlü pislik var, orayı sürür gidersin. Bu tozun toprağın içinde

bu paçanın kir[lenmesine] ne lüzumu var, biraz yukarıdan yapsana!

“Efendim modası bozulur.”

Böyle moda batsın! Mantıksız, lüzumsuz. Bir kere orası sürüne sürüne eskiyecek. Hadi o pantolonu at, yenisini al. Öyle ne lüzumu var [uzatmaya?] Yukarı tarafta olsun.

O zaman beğenmezler, çocuklara giydiremezsin. 17, 18, 20 yaşında oldu mu olmaz; “Giymem!” Zorlarsan ağlar. Kızları filan zorlasan; “Bunu giy evlâdım.” Ağlar. Yahu ne ağlıyorsun, şu gâvurlardan ibret almıyor musun?

Adam, kadın keyfi nasıl isterse öyle giyiyor. Her çeşit şaklabanlık serbest! Her çeşidi [var.] İster balıkçı pantolon diyor, baldırının yarısında; ister şort giyiyor, dizinin iki karış yukarısında; ister şalvar diyor, bol giyiyor; ister kot pantolon diyor, dar giyiyor; ister öyle yapıyor, ister böyle yapıyor... Yani kendi keyfine bakıyor veyahut kendi saçma düşüncesinin icrâsına bakıyor.

Sen niye giyiminde İslâmî düşünceni yaşamıyorsun? Sen niye İslâm’a göre

düşünmüyorsun? “Burası mantıksız, bunu bırakalım.” Niye böyle diyemiyorsun?

Güzel palto yapmış, çok güzel aşağı kadar uzanıyor, tamam... Bu kadıncağız üşümez, aşağı kadar mantosu var.

“Niye üşümesin hocam; ta orasından ta beline kadar yırtmaçlı, yan tarafı açık.”

Palto uzun ama [yukarıya] kadar yırtık, açık. Yırtılmış değil, yapılışı öyle. Yani maksat şeytanlık! Kapalı gibi görünen şeyin arasından adım attığı zaman, kapatılması gereken yer görüldüğü zaman karşı tarafın yüreği ağzına gelecek, o zaman onun keyfi yerine gelecek. Şeytanlık, başka bir şey değil! Yoksa örtünmekten olsa o tarafı da diker.

Bizim onlarla işimiz yok kardeşlerim! Bizim işimiz Allah’ın rızasını kazanmak. Her şeyimizde İslâmî akıl, şuur, mantık hâkim olacak. Mantıksız iş yapmayalım.

Kumaşın burası fazla, perdenin şurası fazla... Anlatamıyoruz. Ya buna lüzum yok!

“Perde tavandan olsun.”

Ya lüzum yok; ne olur camın üst tarafından olsa?

Üst tarafı fazla, alt tarafı fazla... Camın biraz üstünden, biraz altından olsun, biraz yanından çıksın, yani içerisini iyi kapatsın, o kadar... Tavandan tavana, duvardan duvara, kenardan kenara... Bunun parasına hiç kimsenin kesesi dayanmıyor.

Hadi o moda gidiyor, öteki moda geliyor; öteki moda gidiyor, beriki moda geliyor. Saçmalıklar peşinde gidip duruyor.

Evimizdeki eşyalara -benimki dâhil- baktığımız zaman, çoğunun doğru düzgün bir işe yarar tarafını göremezsiniz. Biblolar, tablolar, nerede düz yer varsa oraya konulmuş eşyalar... Şimdi tavanlara asılma, kenardan sarkıtılma, süslenme, sallanma, makrome vesaire...

Her şey mantığa hizmet edecek. Bizim [seçimimiz] de İslâmî mantığa hizmet edecek. Şimdiye kadar yapmışız. Eksiğimiz kusurumuz var. İnsan hatasını kusurunu anladığı zaman, oradan dönüş yaptığı zaman Allah dönüş

yapan, tevbe eden kulunu sever. Mantıksızlıkları bir tarafa bırakalım.

Giyimde de öyle... Giyimde de lüzumsuz şey olmasın.

Peygamber Efendimiz bunun topuktan aşağısını istemiyor.

Neden?

Çamur olur, pis olur, kirlenir, lüzumsuz; sürtüne sürtüne yırtılır. İslâm mantık dinidir.

Ama gâvurdan moda gelinceye kadar yapmıyoruz, gâvurdan moda geldi mi yapıyoruz. Eğer gâvurdan şalvar modası gelmeseydi ne kızlarımıza ne erkek delikanlılarımıza şalvar tipi pantolonu giydiremezsiniz, mümkün değil! Döverdiniz, söverdiniz, yine giydiremezsiniz. Ama Avrupalılar baktılar ki şalvar rahat oluyor, güzel oluyor; “İyi, böyle yapalım.” dediler. O zaman bizimkiler de onu taklit ediyor. Avrupalılar, Amerikalılar kertenkele deliğine girse “moda” diye bizimkiler de girecek. Peygamber Efendimiz öyle buyurmuş:

“Siz eski ümmetleri, gayrimüslimleri karış karış takip edeceksiniz. Hatta kertenkele

deliğine girse, keler deliğine girse siz de gireceksiniz.” diyor.

O tahakkuk ediyor.

Senin şahsiyetin yok mu? Sen başkasını ne diye taklit ediyorsun?

Kendi giyimine kendin sahip ol.

Yaz gününde çizme modası çıkmış; bakıyorum, kadının ayağında dizine kadar çizme... Fesübhanallah! Yahu insanın ayağı içinde terden vıcık vıcık olur. Yazın çizme giyilir mi?

Kışın da terlik modası çıkar, karın içinde terlikle gezerler, hasta olurlar.

Mantık olmadıktan sonra böyle olur. Biz öyle yapmayalım.

Bizim gerçekten mantikî olmak için bir davranma yapmamıza, bir değişme yapmamıza ihtiyaç var. Bizim de kıyafetlerimizde farkına varmadığımız çok acayıplikler vardır. Pantolonlarımız bir kere iki elinle tutup çekmeden secdeye bile varamazsın; dar. Fazla zorlasan, terli olduğundan da yapıştığı için dizi ‘cart’ diye yırtılır veya poposu yırtılır, bir yerinden patlar. Ara tarafı [yırtılır.] Bunu bu

kadar dar yapacağına biraz bol yapsana. Her tarafı meydana çıkıyor. Yani değiştirmemiz lazım. Sonra gömlek giyiyoruz. Bunu biraz daha uzun yap, dize kadar, her tarafın korunsun. Astarsız yap, yani yazlık, hafif olsun ama biraz daha uzun olsun.

Dün ben sıcak bir yerden geldim. Gömleğim sucuk gibi oluyor. Tabii oraya hazırlıksız gittim, tam hazırlanamadım. Bu pantolon orada, sıcak yerde olmuyor. Bu gömlek olmuyor, yakasız ama yine olmuyor. Düğmeli gömlek olmuyor.

Nasıl olacak?

Cübbe kolu gibi bol olmalı, düğmesiz olmalı ki -kış günü değil, yaz günü- eli rahat hareket etsin.

Kendimiz bunları düşünüp terzimize, tanıdığımız konfeksiyoncuya söyleyelim;

“Ya hacı ağabey, şu tipten bir şey yap be... Bu tavşankulağı gibi kıvrılmış şeye lüzum yok. Buradan bileğimi sıkacak, beni terleten şeye lüzum yok. Göbeğimi ortadan iki kat yapan şeye lüzum yok.”

Göbeği bir üstten fışkırıyor, bir alttan fışkırıyor.

Neden?

Pantolonun modası dar, onu öyle giyiyor. Kemeri sıkı, alttan üstten patates gibi yamru yumru oluyor.

Her şeyimize dikkat edelim. Orası görünmesin. Bir pardesümsü bir şey giyse, dizine kadar, bol olsun, rahat olsun, fildir fildir, ese ese rahat gezer. Pantolon da serbest olur. Ayakkabısı da... Ne bileyim, lüzumsuz yerde çorap giyiyoruz, -erkekler- kışlık çorap giyiyoruz. Arkadaşlar namaz kılarken bakıyorum, çorabı kalın, kışlık çorap. Erkekler dişini sıkıyor, bunu yapıyor. Kadınlar yazlık çorap bile giymiyor. Acayip acayip işler... Erkeklerin tesettürü kızlardan fazla, mâşaallah! Allah nazardan saklasın. Ama her şeyimize dikkat edelim.

Peygamber Efendimiz neden “İzar baldıra kadar olur, topuğa kadar olur, daha fazla olmasın.” demiş?

Arkasından hadîs-i şerîfi izah buyurmuş, diyor ki;

Fe-innehû fî men kâne kableküm raculün.

“Sizden evvelkilerde bir adam vardı.”

Efendimiz eski bir hâdiseyi anlatıyor. Efendimiz bazen böyle “bir adam vardı” derken adıyla sanıyla kavmiyle bilir; ama nezaketinden, söylemeden umumî anlatır.

“Bir adam vardı.”

Harece. “Eviden çıktı.” *Ve aleyhi burdâni yetebahteru fîhimâ.* “Üzerinde iki tane hırkası vardı; ama yürürken kibirli kibirli yürüyordu.”

O hırkalar güzel, herhalde şatafatlı bir şeyler ki onlarla kibirli kibirli, çalımlı çalımlı yürüyordu. O giyiminden gururlanarak yürüyordu.

Fe-nazara’llâhu ileyhi. “Allahu Teâlâ hazretleri ona baktı, nazar etti.” *Min fevki arşihî.* “Arş’ının üstünden Allahu Teâlâ hazretleri o kibirle yürüyen, elbisesinin güzelliğinden dolayı çalımlı yürüyen o herife baktı.” *Fe-makatehû.* “Ve ona kızdı, gazap etti.”

“Bu ne kibir böyle?!” diye gazap etti.

Ve emere'l-arda. “Yeryüzüne, toprağa emretti.”

Fe-ehazethu. “Yer onu içine aldı, tuttu, yakaladı.”

Yani adam yere battı.

Fe-hüve yetecelcelü fîhâ beyne'l-aradîne. “O toprağın içinde şimdi hâlâ çırpınır durur.”

O adam hâlâ toprağın içinde... “Hâlâ” yok da, çırpınıyor, çırpınır bir halde... Yani toprak onu içine aldı, o onu çırpına çırpına toprağın içine gitti. Belki hâlâ çırpınıyordur, belki o zamanki çırpınışını anlatan bir ifade bu...

Fa'hzerû vekâiallâhi azze ve celle. “Aziz ve celil olan Allahu Teâlâ hazretlerinin başınıza getireceği vukuâta dikkat edin, korkun.”

“Başınıza bir bela göndermesinden korkun, giyiminizden dolayı kibre çalıma düşmeyin, giyiminize dikkat edin.” demiş oluyor.

Burada giyimindeki kibirden dolayı çalım yapmanın aleyhinde, kibirlenmemenin öğütlenmesi sadedinde bir emir ile karşılaştık.

Hülâsası, bugün için düşüneneğimiz husus; biz bugün giyimimize dikkat edelim. Bir kere giyimimizde fayda esas olsun. Yani işe yarasin.

Fayda nedir?

Giyimin bir faydası, insanın görünmemesi gereken yerlerini kapatmasıdır. Bir de soğuktan sıcaktan korumasıdır.

Şimdi kapatılacak yerler kapatılmıyor, her tarafı meydanda... Kadınların da meydanda afedersiniz, erkeklerin de meydanda... Olmaz. Bol bir kıyafet olacak. Vücudun hatlarının saklanması sağlayacak, bolca olacak. İç dış uzuvları belli olmayacak. Kıyafette ölçünün birisi bu. Onun için, daracık giyenler, her tarafı meydana çıkan tarzda giyenler, ister erkek olsun ister kadın olsun, bu dar giyim tarzını bıraksınlar. Yaz gününde darlık insanı zaten daha da beter terletir. O bakımdan da uygun değil.

İkincisi, giyimde alıma çalıma, kibre, kendini beğenmişliğe yönelik değil de mü-tavâzîâne, sade giyinmeyi kadınlar ve erkekler de prensip edinsin. Erkekler umumiyetle

yaparlar da kadınlarda bu giyim büyük bir meseledir. İlle şu cinsten olacak. İlle şöyle olacak. İlle bu kadar süslenecek. Boncuklar, pul-lar, bilmem neler, bilmem neler... Tabii, hani nişan düğün kıyafetleri neyse ne de... Mümkün olduğu kadar sade daha çok yakışıyor.

Ben erkekler nâmına benim şu vaazımı dinleyen kadınlara garanti veriyorum:

Emin olun, sade bembeyazcık bir namaz başörtüsü falanca meşhur firmadan bilmem kaç bin liraya alınmış ipekli başörtüden müslüman kadına daha çok yakışıyor! Emin olun, daha çok yakışıyor! Kadınlar emin olsunlar, bilsinler ki daha güzel oluyor. Hiç şek şüphe yok. İslâmî, rahat bir kıyafet...

Şu bizim kızlarımızın hepsine hayran oluyorum, Allah kendilerinden razı olsun; bol mantoları giyiyorlar, başlarını örtüyorlar, başörtüleri omuzlarına dökülüyor, boyunları belli değil, vücutlarının hatları örtülü, belli değil; ne güzel, çok yakışıyor, fevkalâde güzel oluyor...

Peki, bu Taksim’de, plajda, Sarıyer’de, Bostancı’da, Adalar’da, Modalar’da gezenlerin süsleri?

Emin olun, o süsler bizde iğrenme uyandırıyor. Gayri İslâmî olan o giyimler, o kuşamlar bizde bir hayranlık uyandırmıyor, bizde bir iğrenme uyandırıyor.

Onun için, insanlar eğer kendilerini beğendirmek istiyorlarsa Allah’a beğendirmeye çalışsınlar, bir. İkincisi, kendi yollarında dosdoğru yürüsünler. Onu bunu taklit etmeye lüzum yok. Arslan gibi şahsiyetli şahsiyetli herkes kendi yolunda yürüsün. “Biz müslümanlar işte böyle giyiniriz. Bizim yaz kıyafetimiz budur, kış kıyafetimiz budur.” diyebilelim.

Muhterem kardeşlerim!

b. Yün Giymek

Bir de, biraz bu işlerle meşgul olan bir kimse olarak âcizâne tavsiye ederim; naylonlu sentetik malzemeyi az kullanın veya mümkünse kullanmayın. Sentetik malzeme insanı çok terletiyor. Vücut hava alamıyor. Sade bir pamuklu kumaş, bir yünlü kumaş, has bir köylünün sade kumaşı, Denizli’nin bilmem ne

pamuklusu, Antalya'nın bilmem ne pamuklusu daha sıhhîdir. Şile'nin sırf pamuktan yapılmış katıksız pamuk bezi çok daha sıhhîdir. O hâlis malzemeye, yani hâlis pamuğa, hâlis yüne rağbet edin. Sentetik malzemenin çeşitli alerjiler yaptığını, çeşitli rahatsızlıklar yaptığını ben biliyorum, size söylüyorum. Bilmeyenler varsa onların ütü tutmasına, güzel görünmesine, renginin parlak olmasına aldırmayın, sıhhati-nize bakın. Yarın öbür gün sırf giyimden dolayı [sıkıntı çekmeyin.] Mesela naylon çorap çıktı, ondan sonra ayak arası kaşıntıları Türkiye çapında yayıldı.

Neden?

Naylon çorap ayaklara hava aldırmıyor, ayakların arasındaki rutubete, mantarların, mikropların yerleşmesine davetiye çıkartıyor. “Gelin buraya yerleşin, tam vıcık vıcık, burası size uygun bir yerdir.” diye bütün müslümanların ayakları hasta. Naylon giyen herkesin ayağı hasta...

Neden?

Malzeme doğru değil.

O malzemeyi kullanmamak lazım. Gidip köyden hâlis yünden yapılmış köylü yün kumaşını almak ayağa daha sıhhatli.

Giyimlerinizde, ayakkabınızda, diğer eşyanızda tabî eşyalara, tabî malzemedenden yapılmış olmasına da çok itina ediniz. Sunî deriler, sunî iplikler, naylonlar, pelronlar vesaireler, bunlar çok zararlı şeyler. Bunları öğrendik ama bazısı hâlâ kullanmaya devam ediyor. Çok zararları var. Kullanmayın.

Demek ki mütevâzı giyineceğiz, dikkatli giyineceğiz, şahsiyetli giyineceğiz, İslâm'a yakışır tarzda giyineceğiz. Bize ceket bile kısa geliyor. Gömlek kısa geliyor. İnşallah üst kıyafetlerimizi tek, hafif bir kıyafet de olsa dizimize kadar uzun yaparsak rahat ederiz. Pardesüye benzer uzunlukta olursa rahat ederiz. Öyle bir moda çıkartalım. Bir de İslâm modasını görsünler.

لَا بَأْسَ بِتَعْلِيْقِ التَّعْوِيْذِ مِنَ الْقُرْآنِ قَبْلَ نَزْوِلِ
الْبَلَاءِ وَبَعْدَ نَزْوِلِ الْبَلَاءِ

Lâ be'se bi-ta'lîki't-ta'vîzi mine'l-Kur'âni kable nüzûli'l-belâi ve ba'de nüzûli'l-belâ'.

Hız. Âişe validemizden Peygamber Efendimiz'in bir hadîs-i şerîfi.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri diyor ki;

“Yazılı bir maddeyi insanın vücuduna belanın başa gelmesinden evvel veya sonra takmasında bir beis yoktur.”

Mâlum, Kur'ân-ı Kerîm'den bazı âyetler yazılır. Onlar güzelce katlanır. “İslenmasın, bozulmasın.” diye de bezle kaplanır, dikerler. Asılır. İç çamaşırına çengelli iğneyle tutturulur.

Böyle şeylerin asılmasında; “Başa bela gelmesin diye, koruma mahiyetinde, geldikten sonra da o geçsin diye, o bela defolsun gitsin diye Kur'an âyetlerinden bir şey yazmakta bir beis yoktur.” buyurmuş Peygamber Efendimiz.

Neden?

Kur'ân-ı Kerîm'e sevgi ve saygı ifade ediyor. Allah'ın kelâmının hassaları, özellikleri olduğundan dolayı onun asılmasında gerçekten bir fayda var, onun için asılabilir.

Nasıl fayda var? Olur mu? Buraya bir âyet asacaksın; şuradaki hastalığın, buradaki belan, derdin geçecek?

Hastalığı, belayı veren Allah olduğu için Allahu Teâlâ hazretleri onu oradan geçiriyor.

Peygamber Efendimiz'in zamanında bunun böyle olduğunu gösteren delillerden bir tanesi, yani ilgisiz gibi görünen şeylerin tesiri olduğuna bir hadîs-i şerîften delil:

Sahâbe-i kirâmdan, Allah hepsinden razı olsun, *radiyallahu anhüm ecmaîn*, bir grup sefere gittiler. Çölde gittiler, acıktılar, susadılar, yoruldu. Bir yere geldiler, orada bir vaha gördüler. Birkaç tane bedevî evi gördüler. Demek ki bir kabile orada duruyor. Yanına yanaştılar, su istediler, yiyecek istediler. Yolcular ya, bakkal yok, kasap yok, ne yapsınlar; şimdiki gibi şartlar gelişmiş değil. Onlar vermediler.

Bu mübarekler de köyün dışında kum tepelerine kıvrıldılar; aç, susuz, bîtap uzandılar. Geceleyin içeriden bir kıyamet, bir gürültü, bir bağırtı, bir çığlık... Bedevî köyünün içinden bir kıyamet... Bunlar kalktı;

“Ne oldu?” diye sordular.

Dedi ki;

“Zehirli yılan kabilemizin reisini ısırды, şişmeye başladı, ölecek. İçinizde bunu tedavi edecek kimse var mı?”

Oradan bir câriye geldi, bunlara soruyor:

“İçinizde bunu tedavi edecek bir kimse var mı?”

Sahabeden bir zât dedi ki;

“Ben tedavi etmesini biliyorum.”

Kabile reisinin yanına gitti, biraz sonra kabile reisinin rahatsızlığı geçti. Yılan zehirli yılan, ısırmış, şişmeye başlamış, adam ölecek. Fakat rahatsızlığı geçti. Tabii o kabile ahâlisi çok sevindiler. Onlara bilmem ne kadar koyun verdiler, süt de içirdiler, su da verdiler, izzet de ettiler, ikram da verdiler.

Ama o şahıs dedi ki;

“Bunlara hiç dokunmayın. Resûlullah’a sormadan bunlara dokundurmam.”

Koyunları, [hediyeleri] aldılar, seyahatten dönüşte Peygamber Efendimiz’in yanına vardılar. Dediler ki;

“Yâ Resûlallah, böyle böyle hâdise oldu, ben hastanın yanına gittim, hastaya *Fâtiha* okudum, zehirin tesiri geçti.”

Fâtiha okuyorsun... Senin de bildiğin, benim de bildiğim, küçük çocukların da bildiği *Fâtiha* sûresini okumuş, zehirin tesiri geçmiş.

c. Kur'an Şifadır

Fâtiha'nın ve Kur'ân-ı Kerîm'in böyle şifa hassası vardır. Belaları def etme hassası vardır. Gelecek belaları önleme hassası vardır. Onun için, “Onları yazmakta beis yoktur.” diye Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfinde buyurmuş.

Tabii her şeyin ölçüsü, hududu var. Kimisi bu işi meslek ediniyor, para almak için yapıyor, ondan sonra gayrimeşru şekiller oluyor. “Aç bakalım göğsünü, oraya şunu yazacağım, bunu yazacağım...” Bu artık yasak yani günah tarafına giriyor. Normal olan tarafı, o yazılan

âyetin oraya asılmasında şer'an mahzur olmadığı Efendimiz burada bildirmiş oluyor.

لَا بَرًّا لَّا بَرًّا أَفْضَلَ أَفْضَلُ مِنْ بَرِّ أَهْلِ الْقُبُورِ وَلَا يَصِلُ
أَهْلُ الْقُبُورِ إِلَّا مُؤْمِنٌ

Lâ birre efdale min birri ehli'l-kubûri ve lâ yasılu ehlü'l-kubûri illâ mü'minun.

Câbir *radıyallahu anh*'ten Deylemî rivayet etmiş.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“İyiliğin, kabir ehline yapılan iyilikten daha faziletli olanı yoktur.”

En faziletlisi mezardakilere, kabir ehline yapılan iyiliktir.

Yapmayabilir; “Canım ölmüş gitmiş artık, ben işime bakayım.” diye... Ama iyi, şahsiyetli, vefalı, karakterli insan o ölmüş olana da vazifesini yapar. Evet, öldü gitti ama seninle ahbaplığı vardı, yakınlığı vardı, sevgisi vardı, akrabalığı vardı, dostluğu vardı; o ölümlle kesilmez ki... Öldü, dünya hayatından çekildi, ruhu bâki, âhiret âleminde... Sen onu ziyaret edersen, belki senin ziyaretine muhtaçtır.

Belki senin *Fâtiha*'na muhtaçtır, boyun büküp de senin bir *Fâtiha* okumanı bekliyordur. Onun için, onu ziyaret edersen, o ziyaretinden onlar memnun olur. Onlara yaptığın selamdan ve duadan onlar istifade eder. Onlar nâmına Allah Teâlâ hazretlerinden istediğin şeyden onlar menfaat bulur. O bakımdan, bu vefalılığı göstermesi lazım.

“Canım ben mezarlığa gitmekten biraz soğuk hisler duyuyorum, bırak oraya gitmeyeyim.” diye, insan boğaza gitmeyi ister, Çamlıca'ya gitmeyi ister, gezme yerine gitmeyi ister de kabre gelince gitmek istemez.

Bilhassa cuma günleri kabir ziyareti çok sevaplıdır. Fırsat buldu mu kabirleri ziyaret etmeli; çünkü “İyiliğin en faziletlisi kabir ehline olan vefalılık ve iyiliktir.” diye Peygamber Efendimiz bildiriyor. Ve arkasından da ekliyor: “Kabir ehline ziyareti ancak hakiki müminler yapar.” Öyle gevşek insanların işi değil; vefalı, hakiki, has mü'minlerin işi.

Onun için, bir gün gelip bizim de öleceğimizi, bizim de kabirde boynumuzun büküleceğini, bizim de arkamızdakilerden dua bekleyeceğimizi; “Ya bizim şu oğlan nerelerde kaldı,

aylardır mezarıma uğramaz... Şu bizim kız nelerde kaldı, hiç ruhuma Kur'ân-ı Kerîm okumaz. Şu bizim akraba, bizim hanım, bizim bey nerede kaldı?.." diye onlar kim bilir neler söylüyorlardır... Biz de söyleyecek duruma düşebiliriz. Bu dünya etme bulma dünyasıdır. Sen kendinden öncekilere bu vefayı göstermezsen sana da o vefayı evlatların göstermez. Sen göstereceksin, hem onları da öyle yetiştireceksin ki senden ve senin vefatından sonra da onların faydası sana gelsin. O halde, dirilere karşı hürmetimizi yaptığımız gibi ölmüş olanlara karşı da hürmetimizi, ziyaretimizi yapacağız.

Ama İslâm'ın âdâbı unutulduğundan bu devirde bu az yapılıyor. Halbuki eskiden bayramlarda bile ilk iş, hemen elbiseleri giydi mi evdeki ilk bayramlaşmadan sonra, hemen çoluk çocuk ellerini tutarlar, kabre giderler, büyüklerini ziyaret ederlerdi. Bayramlarda bile ilk iş oydu. Cuma günleri, fırsat günleri, tatil günleri bu ziyaretleri yapın. O kabir ehlini sevindirin.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“Bazı insanlar kabre günahlarla girer. Hataları, günahları, kusurları çoktur, öyle

defnedilir. Ama ba's olunurken hiç üzerinde günah kalmamış olarak ba's olunur.”

Neden?

Gelen dua etti, giden dua etti, ruhuna hayırlar yaptılar, sadakalar dağıttılar, sadaka-i câriyeler tesis ettiler, çeşmeler yaptırdılar, onların sevapları ona gide gide, onların günahlarını telafi ede ede; kabre suçlu, günahlı, boyundan büyük dertlere uğramış olarak girdi ama kabirden kalkarken hiçbir şey kalmadı oluyor.

Onun için, kabir ehlini unutmayalım. Ölümü unutmayalım. Ölümün pençesine yakalanmış dostları unutmayalım. Vefalılığın en güzeli budur. Çünkü bunda başka hiç menfaat yok, yani sırf mü'minin yapacağı bir şeydir.

لَا تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَلَكِنْ ائْتُوهَا مِنْ
جَوَانِبِهَا فَاسْتَأْذِنُوا فَإِنْ أُذِنَ لَكُمْ فَادْخُلُوا وَإِلَّا
فَارْجِعُوا

*Lâ te'tü'l-buyûte min ebvâbihâ velâkin
îtûhâ min cevânibihâ fe'ste'zinû fe-in üzine
leküm fe'dhulû ve illâ ferciû.*

-*Ezine leküm* demiş. *Üzine* olsa daha çok yakışır. Arapça'dan takip eden kardeşlerimiz öyle harekeleseler daha uygun olur.-

Bu hadîs-i şerîf bir evi ziyaretin, bir evin kapısının çalınmasının, yoklanmasının usûlünü öğreten bir hadîs-i şerif. Efendimiz buyuruyor ki;

“Evlere kapılarından gitmeyin.”

“Kapıya doğru dik gitmeyin.”

Velâkin îtûhâ min cevânibihâ. “Yandan yandan gidin. Yan taraftan gidin.”
Fe'ste'zinû. “İzin isteyin.”

“Orada kimse yok mu? İçeri girebilir miyim? Ben filanca'yım, evde kimse var mı?” diye seslenerek izin isteyin.

“‘Gel, gir.’ derse girersiniz. İçeridekiler; ‘Yok, girme, durum müsait değil.’ derse dönersiniz.” diyor Peygamber Efendimiz.

“Allah Allah, buna ne lüzum var?” diye hatırınıza gelebilir, belki bu hadîs-i şerîfi anlamayabilirsiniz. Anlatıvereyim:

O devirde pencere yok, cam yok. Arabistan’da camı nereden bulsunlar; bir hurmayla karın doyurmaktan âciz, yoksulluk diyarı orası... Cam yok, kapı yok, doğrama yok, ağaç az... Evler nasıl oluyor?

Hurma dallarından üstü örtülüyor, çamurla sıvanıyor... Kapı yerine bir örtü asılıyor. Belki hurma dallarından örülmüş bir hasır asılıyor. Kilit yok, demiri nereden bulacak, anahtarını nereden bulacak?..

Kilitli olan evler vardır da umumiyetle ahâlinin normal durumunda [böyle.] Belki kapısına asacak bir şeyi bile yok. Bir kapı yeri var, içeriye baksan görünür. Bir cam yeri var, perde yok, baksan görünür. Yani [durumu] anlayın. Diyelim ki dağdaki çobanların sığınak yeri gibi... Orada pencere var mıdır? Kapı var mıdır? Perde var mıdır?

Yoktur. İstersen içeriye girebilirsin. Ama Peygamber Efendimiz diyor ki;

“Dosdoğru gitmeyin!”

Kapıya doğru yürüyüp gittiğin zaman kapıda da bir şey yoksa içerisini görürsün. Kadın varsa kadını görürsün, yatıyorsa görürsün. Bir iş yapıyorsa, çömelmişse, oturmuşsa görünür.

“Oradan girmeyin, yandan girin.” diyor. Yani doğrudan doğruya gözünün bir yere çarpmayacağı bir şekilde gir. Yandan yanaş. Seslen, izin verirlerse gir, izin vermezlerse dön.

Bizim bu zamanda izin istemeyi herkes kabul eder de, hele izin istendiği halde verilmediği zaman, dönüldüğü zaman seyreyle sen gümbürtüyü... “Durum müsait değil, kusura bakma, alamayacağım seni.” dedi mi tamam, ahbaplık bitti. O yok; çünkü gerçekten durumu müsait olmayabilir. İslâm’da ona darılmaca yok. “Kusura bakmayın, durum pek müsait değil, bir başka zaman bekleyelim.” dediği zaman “peki” deyip hemen dönecek.

وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا

*Ve in kîle leküm'ürçiû fe'rci'û.*¹ “Eğer size ‘geriye dön’ denilirse dönün.” diye Kur’ân-ı Kerîm’de de bir başka vesileyle bu edep, bu terbiye geçiyor.

Biz bugün ne yapacağız?

Bugün bizim kapılar; bir tahta kapı vardır, bir de üstüne eskiden hırsızlar çok oluyor diye demir kapılar yapılmıştır. Apartman daireleri bile mâşaallah çifte kilitler, çifte anahtarlar, içinden dışından zırhlı kapılar... Ne yapsın, millet anarşi devri geçirdi. Kapı üstüne kapı yaptılar. Bizim Ankara’daki camimizde baktık hırsızlar halıları çaldı, bu sefer kapının üstünü demir kaplattık. Baktık onu da deldiler, üstüne bu sefer saçtan ikinci bir kapı yaptık. Ahlâkın bozulması bu devirde tedbirleri arttırıyor.

Onun için, “Doğru gitsen ne olur, eğri gitsen ne olur; her tarafı kapalı.” diyebilirsiniz. Hayır, bugün de bir daireye gittiğiniz zaman, kapının zilini çaldığınız zaman doğrudan kapıya dönük durmayın. Doğrudan kapının karşısında kapıya dönük durmayın. Yan

¹ 24/Nûr, 28.

durun. Hatta karşı dairenin kapısına bakıyormuş gibi, başka bir şeye bakıyormuş gibi arkamız dönük olsun. Çünkü birden kadın açiverir, üstünde ev kıyafeti vardır, mahrem yerleri görünebilir... Öyle bir durum olabilir diye doğrudan kapıya bakmayın.

Bazen, -müslüman kadın kapıyı öyle ihtiyatsız açmaz ama- öyle acayip işler oluyor ki... Mesela az önce kocası ekmek alacağım diye aşağıya inmiş oluyor. Az önce bakkala indi, hemen o sırada da ötekisi çıkıyor, zili çalıyor; “Benim kocam geldi.” diye kapıyı açmaya gidiyor. Halbuki üstünde ev kıyafeti var, binbir pişmanlık oluyor. Evet, kadın başörtülü olsa, kapıyı hiç açmasa, o da kapının arkasına saklı olsa, ilk önce “Kim o?” diye sorsa... Ama bazen sormayacak kadar sanki geleni tanıyor-muş sanıyor... Böyle bir durum olabiliyor.

Onun için, kapıyı çaldınız mı onun karşısında heykel gibi dik, oraya bakıp durmayacaksınız. Yan döneceksiniz veya arkamız dönük olacak. Kapı açıldığı zaman; “Mehmet bey evde mi? Ahmet bey evde mi? Hasan beyi görebilir miyim?” denecek. “Yok.”

diyebilir veyahut “Durum müsait değil.” derse çıkılacak, gidilecek. Usul, edep budur.

Suudi Arabistan’da tabii sıcağı düşünün, o devri; evin içine girmiştir, örtülerini açmıştır, serinlemekle meşguldür, yatmıştır filan... Kapı, pencere yok. Ona böyle öğretmiş. Bize de bu devirde böyle yapmak gerekir.

d. Sadaka-i Fıtır

Diğer hadîs-i şerîfe gelem:

لَا تَأْخُذُوا الصَّدَقَةَ إِلَّا مِنْ هَذِهِ الْأَرْبَعَةِ: الشَّعِيرِ
وَالْحِنْطَةِ وَالزَّبِيبِ وَالتَّمْرِ

Lâ te’huzu’s-sadakate illâ min hâzihi’l-erbaati: eş-şâiri ve’l-hintati ve’z-zebîbi ve’t-temri.

“Sadaka-ı fıtırı şunlardan başkasından almayın: Arpadan, buğdaydan, üzümünden ve hurmadan.” diye Efendimiz bildirmiş.

Bizim müftülükler de; “Arpadan olursa şu miktar, buğdaydan olursa şu kadar gram, para karşılığı hesabını verecek olursam şu kadar lira, kuru üzümünden şu kadar, birinci sınıf hurmadan şu kadar, ikinci sınıf hurmadan bu

kadar...” diye cetvel veriyorlar. Bu hadîs-i şerîfte işte bu malzemeyi bildiriyor.

Bunu da geçiverelim.

لَا تَأْخُذُوا الدِّينَارَ بِالدِّينَارَيْنِ وَلَا الدِّرْهَمَ
بِالدِّرْهَمَيْنِ وَلَا الصَّاعَ بِالصَّاعَيْنِ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
الرِّبَا

*Lâ te'huzu'd-dînâre bi'd-dînâreyni
vele'd-dirheme bi'd-dirhemeyn vele's-sâa
bi's-sâyni. Innî ehâfu aleykümü'r-ribâ.*

Peygamber Efendimiz İbn Ömer *radiyalahu anhümâ*'nın rivayet ettiğine göre buyurdu ki;

“Bir dinarı iki dinar karşılığında almayın. Bir dirhemi iki dirhem karşılığında almayın. Bir sa' miktarı şeyi iki sa' miktarıyla almayın. Faiz olmasından korkuyorum.” buyuruyor.

Bu neden olurdu?

Eskiden dinarlar dirhemler elden geçe geçe aşınıp küçülür ufalanırdı. Bizim şimdi darphanelerimiz var, modern makinelerimiz var, tıkr tıkr tıkr muntazam para basıyor.

Müzelerde eski paraları bir görseniz... Bana üstündeki yazıları okutmak için getiriyorlar; Allah Allah, her biri ayrı kesilmiş, üst üste koy-san şekilleri birbirine hiç uymuyor, kimisi büyük oluyor, kimisi küçük oluyor, kimisi silik oluyor, kimisi -elden ele dolaşa dolaşa- aşınmış oluyor.

“Ben sana şu [eskiyi] vereyim, sen bana iyiyi ver.” tarzında aynı cins şeyi, kötü iki tanesini verip iyi bir tanesini almak şekli tabii faiz oluyor. Cinsleri müttehit olan şeyleri aynı miktarda almak vermek lazım. Miktar farklı olduğu zaman *ribe'l-fadl* olur. Onun için Peygamber Efendimiz yasaklıyor.

Bunu hurmada filan yaparlarmış. “Al sana şu iki kilo kötü hurmayı, ver bana bir kilo şu iyi hurmayı... Bu daha lezzetli...” diye değiştirme yaparlarmış. Peygamber Efendimiz bunu da yasaklıyor.

Peki nasıl yapacağız?

Hurmayı sat... Bu hurmayı şu kadara sat, öteki hurmadan şu fiyata al, istediğin kadar al. “Malı aynı cins malla değiştirmek faiz olur.

Parayla değiştirirsin, parayla alırsın, hallolur.”
diye Peygamber Efendimiz’in tavsiyesi böyle.

لَا تَأْخُذُوا مِنْ حَرَزَاتِ أَنْفُسِ النَّاسِ شَيْئًا خَذِ
الشَّارِفَ وَالْبَكْرُ وَذَوَاتُ الْعَيْبِ

Lâ te’huzû min harezâti enfesi’n-nâsi şey’en. Huzi’ş-şârife ve’l-bekrû ve zevâtü’l-aybi.

Peygamber Efendimiz’in zamanında zekâtları toplayan memurlar giderlerdi. Bu hadîs-i şerîfteki tavsiye onlara.

“İnsanların en nefsinin sakındığı... -enfüs de okunabilir, *min harezâti enfüsi’n-nâsi-* gözünün bebeği gibi bakıp kolladığı şeyleri almayın.”

Adamın sürüsünden zekât develerini alacak veya mahsulünden hurmasını, şusunu busunu alacak. Tam adamın üzerine titrediği en güzel yere gidip “Ver bakalım bunu!” diye öylesini almayın. Tam canının titrediği şeyden almayın.

Ya nasıl alın?

Ayıplısını alın, yaşlısını alın, gencini alın. Tam ona yarayacağı değil de rahatlıkla vereceği cinsten alın. “Seçip seçip de iyilerini alıp kötülerini ona bırakmayın.” diye zekât toplayıcı, zekâtları teslim alıcı memurlara tavsiye olmuş oluyor.

لَا تَأْتُمُّ بِنَائِمٍ وَلَا مُتَحَدِّثٍ

Lâ te'temmu bi-nâimin ve lâ mütehaddisin.

“Uyuyana veya konuşana imamlık yapmayın.” diye Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in tavsiyesi var.

Bir insan ön tarafa geçecek, arkadakiler ona uyacak, beraber cemaatle namaz kılacaklar. Bu namazın usûlüyle ilgili bir şey. Tam cemaat olmaya hazır olmamış, tam imama uyumuyor, uykusu var... Biraz uyusun, uykusunu alsın, o tarzda olsun. Veyahut konuşuyor... “Bu tipten insanlara imamlık yapmayın.” diye tavsiyesi...

لَا بُدَّ لِلنَّاسِ مِنْ إِمَارَةٍ بَرَّةٍ أَوْ فَاجِرَةٍ فَأَمَّا الْبَرَّةُ فَتَعْدِلُ فِي الْقِسْمِ وَتَقْسِمُ بَيْنَكُمْ فَيَأْكُمُ بِالسَّوِيَّةِ؛

وَأَمَّا الْفَاجِرَةُ فَيُبْتَلَىٰ فِيهَا الْمُؤْمِنُ وَاللِّمَارَةُ
الْفَاجِرَةُ خَيْرٌ مِنَ الْهَرْجِ قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا
الْهَرْجُ؟ قَالَ: الْقَتْلُ وَالْكَذِبُ

Lâ büdde li'n-nâsi min imâretin berretin ev fâciretin. Fe-emme'l-berretü fe-ta'dilü fi'l-kasmi ve taksimu beyneküm fey'eküm bi's-seviyyeti ve emme'l-fâciretü fe-yubtelâ fîhe'l-mü'minü ve le'l-imâretü'l-fâciretü hayrun mine'l-herci. Kîle: yâ Resûlallah, ve mel hercü? Kâle: el-katlü ve'l-kezibü.

Bu hadîs-i şerîfte de Peygamber Efendimiz devlet sisteminin, siyasî nizamın mevcudiyetinin gerekli olduğunu söylüyor.

Nasıl söylüyor?

Lâ büdde li'n-nâsi min imâretin. “İnsanların mutlaka bir emirliğı, bir siyasî teşkilâtının olması mecburidir, şarttır.”

Lâ büdde, “zaruri” demek, “çare yok, mutlaka olması lazım” demek.

Mutlaka insanların bir siyasî teşekkülü, bir emirlik sistemi, yani politik bir mekanizması olmalı.

Berretin ev fâciretin. “İster iyi bir idare olsun, ister kaypak kötü bir idare olsun, bir idare olması iyidir.”

Fe-emme'l-berretü. “Eğer siyasî idare iyi olursa, adaletli olursa...” -*Berre* burada “iyi, adaletli” mânasına.- *Fe-ta'dilü fi'l-kasmi.* “Taksimatta adalet eder.”

Harbe gidilmiş, düşmanla savaşılmış, mallar alınmış, gâziler arasında taksim edilecek; emirlik yani bir siyasî otorite olduğu zaman bu taksimat muntazam olur. Otorite var, başıbozukluk yok; pazusu kuvvetli olan iyi şeyleri alıyor, ötekilere vermiyor gibi durum olmaz, adaletsizlik olmaz.

Ve taksimu beyneküm fey'eküm bi's-seviyyeti. “Kazandığınız ganimetleri eşit olarak taksim eder.”

Böyle bir politik mekanizma olursa... “Böyle bir emirlik sistemi olmalı, çare yok.” diyor.

Tabii, müslümanlar muhtelif yerlere seferler tayin ediyorlar, hudutlarda küçük çarpışmalar filan oluyor. O zamanın şartları ve hukukî durumu şimdiki gibi değil. O

zamanlarda bunlar gayri muntazam olmasın, yine bir emirlikle bir intizamlı usul ile olsun tarzında. Yani bir başkan olsun, bir intizam olsun, teşkilât olsun, teşkilâtlı yapılsın demek. Böyle olursa o zaman çarpışmadan elde edilen ganimetler eşit olarak adaletle taksim olunur.

Ve emme'l-fâciretü. “Eğer bozuk bir emirlik olursa, yani adaletsiz olursa...”

Bu ne demektir?

Fe-yubtelâ fîhe'l-mü'minü. “Bu müslümanın başına bir bela demektir, imtihandır.”

“Dişini sıksın.” demek. Tam adaletle yapılmıyor, dişini sıksın.

Neden?

Ve le'l-imâretü'l-fâciretü hayrun mine'l-herci. “Çünkü böyle bozuk bile olsa bir emirlik düzenin olması, karmakarışıklıktan, hercümercten daha iyidir.”

Diyorlar ki;

“Herc veya herec denilen şey nedir yâ Resûlallah?”

Peygamber Efendimiz diyor ki;

el-Katlü ve'l-kezibü. “Öldürmek, yalan dolan etmek.”

“Öldürmekten, yalan dolandan, zulümden böyle bir düzenin olması daha iyidir.” diyor.

İslâm her şeyde ölçü ve intizam dinidir. Üç kişi yola çıksa... Şimdi buradan, hadi filanca iş için Ankara'ya ticarî bir maksatla gidiyoruz veyahut vize almaya gidiyoruz veyahut vakıflardan şu işimizi yapmaya gidiyoruz. Diyelim 3-5 kişi gidiyor; bir tanesi başlarında emir olacak. Gelişigüzel gitmek yok.

“Canım işte otobüsten bilet aldık, beşimiz birden gideriz.”

e. İslam'da Kargaşa Yoktur

Yok, gidiyorsun ama aranızdan bir tane-sini emir seçeceksiniz. “Hadi bizim yolculuğumuzda emirimiz, komutanımız sen ol.” diyeceksiniz. O da emirlik yapacak. İslâm'ın terbiyesi böyle. İslâm'da kargaşa yok.

Herkes gelse burada namazı kılsa olmaz mı?

Olmaz. İmam öne geçecek, o kıldıracak, herkes uyacak, saflar intizama girecek. İmam *Allahu ekber* dedi mi eğilecekler, *semia'llâhu li-men hamideh* dediği zaman kalkacaklar, *esselâmu aleyküm ve rahmetullah* dediği zaman selam verecekler. İntizam...

İslâm intizama önem veriyor. Emirliğe, küçük küçük topluluklarda ve faaliyetlerde de tavsiyesi var, yapılmasına büyük ölçüde de tavsiyesi var. “Büyük ölçüde” dediğim, ümmet çapında olduğu zaman da yine kargaşa olmayacak, başkan olacak, beraberlik olacak.

Asırlar boyu Müslümanlığın başkanlığını Osmanlılar'ın siyasî teşkilâtı yaptı. Başlarındaki sultan bütün müslümanların başkanı oldu. Uzun seneler... Osmanlılar'ın saltanatı hudutlarla da kayıtlı değildi. Evet, hudut şu Tuna nehri, bu tarafı bilmem kimin, bu tarafı bilmem kimin, hudut şu dağ, öbür tarafı düşmanın, beri tarafı senin... Hayır, ta o dağların daha ötelerinde, daha arkalarındaki müslümanlar da; “Madem müslümanların reisi, buna itaat edelim.” dediler ve ona saygı gösterdiler.

Bunun bir garip numunesi:

Bizim padişahlardan bir tanesi İngilizler'e -harbe tutuşuyorlar- cihâd-ı ekber ilan ediyor. *Nefîr-i âm*; "Herkes silahına sarılsın, düşmanla çarpışmamız gerekiyor. Silah başına!" diye emrediyor. Avustralya'dan iki tane müslüman silahına sarılmışlar, -Avusturalya'da müzede isimleri varmış, heykelleri varmış.- koca bir tren dolusu askerin karşısına çıkmışlar, durdurmuşlar, mücadele olmuş. Onları şehit etmişler. Ama hayran kalmışlar. İlk önce yakalamışlar;

"Niye böyle yaptınız ya? Siz burada iki tane müslümancısınız, koca Avustralya kıtasında bizim buradaki devletimizle, İngilizler'le başa çıkabilir misiniz? Ne diye yaptınız?"

"Biz orasına karışmayız. Bizim padişahımız bize 'Savaş edin!' dedi. Biz nerede olsak onu yapmakla vazifeliyiz."

Şehit olmuşlar.

Mekânları cennet olsun, Allah şefaathlerine erdirsin.

Bu şuurdaydı...

Müslümanların bu birliğinden düşmanlar çok korkuyordu, ödleri patlıyordu. Hâlâ da ödleri patlar.

Onun için, Allah bizlere birlik beraberlik, gönül beraberliği nasip etsin.

Bu birlik beraberlik de bir çuval pirincin beraberliği gibi değil... Çuvalın ağzı açıldı mı, kenarı yırtıldı mı bütün pirinçler nereye gider?

Her birisi bir tarafa gider.

Hayır, o tarzda değil. Bir üzümün salkımı gibi sapı var, hepsi birbirine bağlı, hepsi intizamlı. Dağınık bir birlik değil, organize olmuş bir birlik olacak. Müslümanlar birbirlerine yardım edecek, birbirlerini kollayacak, birbirlerine zulüm etmeyecekler, zulüm ettirmeyecekler, yardımsız bırakmayacaklar.

Kabre giren iyi bir adama kabirde melekler bir topuz vurmuşlar. Daha kabre girer girmez başına bir topuz indirmişler. Hadîs-i şerîfte bildiriliyor; -biz göremeyiz, nereden bileceğiz- kabrin içi ateş dolmuş. Adamın ciğerine işlemiş, çok ızdırap azap çekmiş ve sormuş:

“Beni niye dövüyorsunuz? Ne yaptım ben? Namazımda niyazımda bir iyi insandım.”

“Evet, namazında niyazındaydın ama günün birinde falanca yerden geçiyordun, o yolun kenarında bir mazluma zulmediyorlardı, sen engellemedin. Bu onun cezasıdır.”

İyi olmak yetmez. Her iyiliği, her vazifeyi yapıp yapmadığını düşün. Namaz kılıyorsun, namaz kılmak iyi bir şey ama öteki bazı mühim vazifeleri ihmal edersen oradan cezayı yine yiyebilirsin.

Allah bizi affetsin. Doğruyu göstere, doğruyu işlettirsin. Hatalardan korusun, kollasın. Vazifelerimizi müdrik eylesin. İntizamlı eylesin.

İmam öne geçtiği zaman, saflar muntazam olduğu zaman ne güzel oluyor. *Allahu ekber* dediği zaman herkes eğiliyor, kalkıyor, cami ne kadar muntazam oluyor... Her hâlimizde intizam olacak. Siyasî durumumuzda da, beynelminel irtibatlarda da muhabbetimiz böyle olacak. Artık ne kadar ileri derecesi yapılabilirse sevabı o kadar çok olur.

İki üç hadîs-i şerîf daha var ama vakit doldu. Bu sıcak günde sizin hadîs-i şerîflere olan sevginizi suistimal etmeyelim. Bir tane-sini daha okuyalım, ondan sonra bırakalım.

لَا بُدَّ مِنْ خَسْفٍ وَمَسْخٍ وَرَجْفٍ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ
فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ؟! قَالَ: نَعَمْ إِذَا اتَّخَذُوا الْقَيْنَانَ
وَاسْتَحَلُّوا الزِّنَا وَأَكَلُوا الرِّبَا وَاسْتَحَلُّوا الصَّيْدَ
فِي الْحَرَمِ وَلُبَسَ الْحَرِيرِ وَكَتَفَى الرَّجَالَ بِالرِّجَالِ
وَالنِّسَاءَ بِالنِّسَاءِ

*Lâ büdde min hasfin ve meshın ve recfin.
Kâlû: yâ Resûlallah, fî hâzihi'l-ümmeti? Kâle:
neam ize't-tehazu'l-kıynâni ve'stehallu'z-
zinâ ve ekelü'r-ribâ ve'stehallu's-sayde fi'l-
haremi ve lübse'l-harîri vektefe'r-ricâlü bi'r-
ricâli ve'n-nisâu bi'n-nisâi.*

İbn Ömer *radıyallahu anhümâ*'dan bir hadîs-i şerif.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“Muhakkak, çaresi yok, mutlaka ve mutlaka yere batma olacak. Şeklinin hayvan

sûretine döndürülmesi olacak. Yerin titremesi ve zelzele olacak.”

Dediler ki;

Yâ Resûlallah, fî hâzihi'l-ümmeti? “Bu ümmete de olacak mı?”

Peygamber Efendimiz, bazı hadislerinde okuyoruz, buyurdu ki;

“Eski ümmetlerden bazıları günahlarından dolayı kimisi maymun sûretine döndürüldüler, kimisi hıncır/domuz sûretine döndürüldüler.”

Kur'ân-ı Kerîm'de de bu hususta âyet-i kerîmeler var.

“Bu ümmete de böyle olacak mı?” diye soruyor. Bu ümmet, Peygamber Efendimiz'in ümmeti. “Buna da böyle şey olacak mı?” diye soruyorlar.

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Kâle: neam. “Evet, olacak.”

Bu ümmete de olacak.

Ne zaman?

Şu kötülükleri yaptıkları zaman, bu yere batmak, hayvan şekline döndürülmek, zelzelelere uğramak, başlarına dünya dağlar yıkılmak olacak.

Ne zaman?

f. Çalgıcı Kadınlar

İze't-tehazu'l-kıynâni. “Çalgıcı, şarkıcı kadınlar edindikleri zaman.”

Ve'stehallu'z-zinâ. “Zinayı helal gördükleri zaman.”

“Boşver, yapalım...” diye pervâsızca yaptıkları zaman...

Çalgıcı, şarkıcı kadınlar edindikleri zaman, zinayı hoş gördükleri zaman, yapmakta beis görmedikleri zaman...

Ve ekelü'l-ribâ. “Faizi -çatır çutur- yedikleri zaman...”

Ve'stehallu's-sayde fi'l-haremi. “Beytullah'ın çevresi olan Harem-i Şerif mıntıkasında avlanmayı pervâsızca câiz gördükleri zaman.”

Halbuki orada ot bile koparılmaz. Avlanmak da yasaktır. Orası mukaddes mıntika, ne yapıyorsun? Yapmaması lazım ama adamın dini

zayıflamış, “boşver” diye yapıyor. O hâle geldiği zaman...

Ve lübse'l-harîri. “İpek elbise giymeyi câiz gördükleri zaman.”

“Canım boş ver, getir giyeyim.” diye erkekler ipek elbiseyi giydiği zaman...

Vektefe'r-ricâlü bi'r-ricâli ve'n-nisâu bi'n-nisâi. “Cinsî arzularını yerine getirmekte adamların adamlarla iktifa etmesi, kadınların kadınlarla iktifa etmesi olduğu zaman...”

“Yere batma olacak, hayvan sûretine döndürülme olacak, zelzelelere uğramak olacak.”

İpek giymek kadınlara câizdir, erkeklere haramdır. Bu ümmetin erkeklerine altın ve ipek haramdır, kadınlarına serbest. Kadınlar ipek giyebilir, bilezik, yüzük takabilir, altın kullanabilir. Erkekler kullanamaz.

Ötekiler?

Şarkıcı kadın kullanmak, neden oluyor?

g. Zinanın Helal Olduğu Algısı

Şarkıcı türkücü kadın tesettürü hiçe sayıyor, namus mefhumlarını hiçe sayıyor,

erkeklerin arasına çıkıyor, dans ediyor, oynuyor vesaire... Demek ki utanma duygusu, dine bağlılık duygusu kalmamış.

Zinayı hoş görüyorlar, helal görüyorlar. Zina en büyük, Allah'ın en çok cezasını çeken [günah]. Helal görüyorlar, yapıyorlar, mahzur görmüyorlar.

Bizim memlekette yoktu, yavaş yavaş Batı'nın âdetleri girmeye başladı. Hele yazlıklar, sıcak yerler, Ege kıyıları, Akdeniz kıyılarında -Allah ıslah etsin!- çok şeyler anlatılıyor.

Harem-i Şerif'te avlanmayı helal gördükleri zaman, ipekli elbiseleri erkekler giydikleri zaman...

Vektefe'r-ricâlü bi'r-ricâli ve'n-nisâu bi'n-nisâi. "Erkekler erkeklerle evlendiği zaman." Evlenmek filan yok da, iktifâ ediyor, yani cinsî arzusunu öyle tamamlıyor.

Ama Avrupa'nın bazı sapık ülkelerinde resmen kiliselerde nikâhlarını kıydırdılar. Ve bizim bazı muzır yayınlar da onların yan yana resimlerini koydular; "Bu adam bu adamla evlendiler, burada balayını yapıyorlar." diye. Hem bizim memlekete de gelmiş, kazık gibi

boylarının resmini çektiler. O kötülüğü sanki buraya da bulaştırmak ister gibi propaganda-sını yaptılar. Böyle kötülükler var. “Bu kadın bu kadına niye bu kadar sokuluyor? Niye bu kadar sarmaş dolaş?” diyor. Gazeteye bak! Nasıl muzır bak! Yani o kadın o kadından cinsî bakımdan istifade ediyor, onu halka öğretecek. Bilmeyene de duyuracak. “Bazı şeyin şuyûu vukûundan beterdir.” derler. Yani bazı şey söylenmez. Bunlar mahsustan resmini koyarak [onu yayıyor.]

Bir Alman kadın geldi; “Sizin erkeklerinizi çok beğendim.” dedi.

Utanmaz mısınız?

Utanmıyor, muzır!

Peki, sen onu eve getirmeye utanmaz mısın? Sen onu nasıl okursun? Sen onu nasıl yanına alırsın?

Adamın yaptığı işe bak, işi nereye götürmek istiyor...

Allah şuur ihsan etsin!

Öyle olduğu zaman başa çok felaketler gelir.

Toprağa batmak oldu. Karun, Musa *aley-hisselâm*'ın kavminden idi. Allah onu eviyle beraber toprağa batırdı. Tarihte cezası belli, bilinen bir Şey! Bunları helal gören kavimlerde de olacak.

Sûretin döndürölmesi, yani insan sûretinden hayvan sûretine gelmek. İnsan, bir değnek değdiriyorsun maymun oluyor, bir değnek değdiriyorsun domuz oluyor; Őeklen tamamen öyle mi olacak?

Öyle de olabilir. Allah her Şeye kâdir de, huyunun o hâle gelmesi mânasına da olabilir. “Ha maymun ha insan... Şeklinin öyle olduğuna ne bakıyorsun, iki ayağı üstünde dolaŐtıđına ne bakıyorsun, dört ayaklıdan better!” demek olabilir. Peygamber Efendimiz'in muradını Allah bilir. Gerçekten de olabilir, hakikaten sûreten de olabilir; “Őeklen değil de huy bakımından o hâle gelecek.” demek de olabilir.

لَا بُدَّ مِنْ صَلَاةٍ بَلِيْلٍ وَلَوْ حَلَبَ نَاقَةً وَلَوْ حَلَبَ شَاةٍ؛
وَمَا كَانَ بَعْدَ صَلَاةِ الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ فَهُوَ مِنَ اللَّيْلِ

Lâ bÛdde min salâtin bi-leylin velev halbe nâkaten velev halbe şâtin ve mâ kâne ba'de salâti'l-işâi'l-âhireti fe-hÛve mine'l-leyli.

Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfte gece namazını tavsiye ediyor. Diyor ki;

Lâ bÛdde min salâtin bi-leylin. “Geceleyin namaz kılmakta çare yok, mutlaka kılacaksınız. Muhakkak geceleyin namaz kılın.”

Ne kadar?

“İsterseniz bir devenin sağımı kadar olsun.”

Bir devenin sütü ne kadar zamanda sağılırsa o kadarcık bir zamanda kalkıp bir gece namazı kılmak bile olsa...

Velev halbe şâtin. “Bir koyunun sağımı kadar olsa...”

“Bir devenin sağımı kadarcık bile bir süre olsa kalkıp bir gece namazı kılın.” diyor Peygamber Efendimiz.

Sonra bir müjde var: son yatsı namazından sonra kılınan her namaz gece namazı sayılır, bu emrin yerine gelmiş sayılmasına sebep olur. Demek ki yatarken insan yatsıyı kıldıktan

sonra misafirlige gidiyoruz, oturuyoruz, kalkiyoruz, okuyoruz, yaziyoruz, eve geliyoruz; yatarken abdest alip da dort rekât iki rekât bir namaz kildi mi o gece namazi yerine gezer. Resûlullah Efendimiz'in bu sözü yerini bulmuş olur.

Gece namazının sevabı çok fazladır. Gece vaktinin fazileti çoktur ve o vakitte yapılan dualar makbuldür. İstersen dene... Allahu Teâlâ hazretleri o vakitte kullarına seslenir; "Yok mu benden bir şey isteyen, istediğini vereceğim." diye. Gecenin o güzel vakitlerinden istifade edin. Ondan istifade etmek için de erken yatın. Televizyonların başında ömürlerinizi telef etmeyin. *Telefisyonun* esiri olmayın. Ömürlerinizi onunla telef etmeyin. Erken yatın, gece namazına kalkın, daha çok sevap kazanırsınız. Sabah namazını kaçırmayın, gece namazını kaçırmayın.

Allahu Teâlâ hazretleri hayırlara, güzel ibadetlere sizleri ve bizleri muvaffak eylesin. Şerlerden, kötü huylardan, kötü hallerden sizleri ve bizleri korusun, kurtarsın, temizlesin, pak eylesin.

Bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtîha.

SORULAR - CEVAPLAR

Soru: Muhterem hocam, kadınların bıyıklarını aldirmalarının dinimizdeki hükmü nedir? Lütfen açıklar mısınız?

Cevap: Ama güzellik maksadı ile kaşlarını almak, yolmak, onlar doğru olmuyor. Ötekiler fazla zararlı oluyorsa çaresine bakabilirler, ne yapsınlar...

Soru: Kaza namazları akşamla yatsı namazı arasında kılınır mı?

Cevap: Kılınabilir.

Soru: Kimin kiminle evleneceği değişir mi? Daha önce Allah tarafından yazılmış mı? Değişmez mi? Kader meselesini lütfen açıklar mısınız?

Cevap: Değişmez, yazıda kiminki ise o olur. Peygamber Efendimiz; “Cebrail de gelse, Mikail de gelse, ben de gelsem, ben de dua etsem, yazıda ne varsa o olur.” diyor. Birisi gelmiş, Peygamber Efendimiz’e demiş ki;

“Yâ Resûlallah, dua et de filanca kızı ben alayım.”

“Allah ne takdir ettiyse o olur.” diye buyurmuş.

O takdir ama o takdiri biz bilmeyiz, biz teşebbüsü yaparız, kaderin sırrı bize ait değil.

Soru: Sprey, parfüm, deodorant sürmenin mahzuru var mı?

Cevap: Bunlar kokudur, erkek bunları sürünebilir. Kadınlar sürünürse kadınların kokusu erkeklerin burnuna geldikçe kadınlara lanet yağar. Melekler lanet eder. Kadın koku sürüp dışarı çıkamaz. Erkekler sprej, deoparfüm sürünebilir. Mahzuru yok. İster şişeden olsun, ister [diğer türlü] olsun, sürünebilir; içinde haram madde yoksa...

Soru: Banyoda çıplak yıkanmak sakıncalı mı?

Cevap: Fıkıh kitaplarımız; “Banyo büyük olursa peştamal kullanmak gerekir. Çok küçük olursa o zaman yapılabilir.” diye yazmıştır.

Soru: Efendim 33 ve 99’luk tesbihlerle tesbih çekilirken 66 tesbih olmazmış, doğru mu?

Cevap: Mâşaallah, ne sorular buluyorlar... 33'lük tesbih olursa 33 defa *sübhanallah*, 33 defa *elhamdülillah*, 33 defa *Allahu ekber* diyebilir; işini görür. 99'luk olursa ilk 33'le onu yapar, ikinci 33'le *elhamdülillah*'ı yapar, üçüncü 33'le *Allahu ekber* vazifesini çeker. Ondan sonra her tesbih çekenin *lâ ilâhe illallâhu vahdehû lâ şerîkeleh* demesi de lazım, çünkü onunla 100 oluyor. Vazifeyi yapar. Ondan dolayı bunlar 99'dur. Bunların en güzeli 99'luk tesbihtir. Çünkü bir tane daha ekledi mi 100 olur, daha uzun zikirlerde kullanılır, işe yarar. O bakımdan, 33'lük mâkul, 99'luk daha mâkul, daha faydalı, 66'luk arada saçma bir şey oluyor. Yani uygun değil. Ama onun câiz olur olmaz diye bir [durumu] yok. 66'luk olursa bir çekersen *sübhanallah*'ı bitince *elhamdülillah*'ı çekersen, *Allahu ekber*'e geldiğin zaman *sübhanallah*'ı çektiğin yerden çekersen, olur biter. Bu kitapta yazılmış bir şey değil, ne olacak... İster tesbih olsun, ister cebinde çakıltaşı olsun, ister başka bir şey olsun, ister ipliğin üzerine düğüm düğüm yapmışsın, onları çek; maksat sayıyı kaçırmamaktır. Çünkü sayıda miktar bildirilmişse ona riâyet etmek

lazım. “Peygamber Efendimiz niye 34 demedi, niye 35 demedi, niye 25 demedi de o rakamı dedi? Aman o rakamı kaçırmayayım!” diye sayı bildirilen hadislerde dikkat etmek lazım.

Soru: Bir kimsenin yüzüne konuştuğun sözü arkadan konuşmak gıybet olur mu?

Cevap: Olur. Yüzüne “Sen yalancısın.” diyorsun, arkasından da “Sen yalancısın.” diyorsun. Yine demeyeceksin. O insan yokken onun aleyhinde propaganda yapmak yasak oluyor. O bakımdan, yüzüne söyleyebildiğin söz de olsa söyleyemediğin söz de olsa onu üzecek sözü söylememek esastır. Gıybetin yasaklığı odur.

Soru: Namazlarda gömleklerin kolları geri kıvrılıyor, olur mu?

Cevap: Uzun kollu bir gömleğin kolunu kıvrırmak mekruhtur. Kolu kendiliğinden, yapılıştan kısaysa, sırtında öyle bir gömlek varsa mekruh değildir. Yapılışı öyle. Onunla namaz kılsa bir şey yok. Ama uzun kolu kıvrırmak zaten uzun örtme imkânı varken güzeli bırakmış oluyor, kısaltmış oluyor, o bakımdan mekruhtur.

“Müslümanın bir kıyafeti olacak, şahsiyeti olacak.” dedik ya, yaz da olsa bizim kıyafetlerimiz bolca, uzun kollu olmalı. Gömleklerimiz de bana kalırsa dize kadar gelecek şekilde uzun olmalı. İnşallah bu kıyafeti ben yapacağım, göstereceğim. İnşallah terzilerle anlaşacağım, kendi üzerimde [deneyeceğim;] siz de “Hoca geliyor.” dersiniz, derse gelirken bakarsınız. Sağ olursam...

Soru: es-Selâmu aleyküm muhterem hocam. Ders esnasında rabıta-i mürşitten sonra zikirlerde mürit mürşidine rabıtaya devam etmeli mi? İrşad ederseniz Allah razı olsun.

Cevap: O güzeli olur. Rabıta daima devam ederse o çok güzel olur. O üstün bir şeydir. Ona biraz alışsın diye hâsseten üzerinde duruluyor. Onu devam ettirebilirse çok güzel olur. İyi mâşaallah.

Soru: Evleneceğimiz kızlarla nasıl görüşebiliriz? İslâm’a göre nasıl anlaşacağız?

Cevap: Evleneceği insana bakması, görmesi bakımından uygun oluyor. Hadîs-i şerîfte Peygamber Efendimiz; “Git ona bak, çünkü bu daha uygundur.” diye, nikâhlanmak isteyen

birisine görmesine müsaade etmiştir. Ama uzun boylu konuşmalar, yani Batılılar'ın yaptığı gibi flörte varacak kadar olmaz. Anneni gönderirsin, ablanı gönderirsin, daha ziyade onlarla olur. Ama normal ölçüler içinde ciddi ciddi bazı mühim şeyleri de görüşebilirsiniz.

Soru: Çok unutkanım. Bu mesele beni çok üzüyor. Çaresi nedir?

Cevap: Tabii o unutkanlık daha önceki sorduğu sorularla ilgilidir. İnşallah evlendiği zaman işler yoluna girer, düzelir, aklı başına gelir. İnsan günahlardan unutkan oluyor. Günahlardan dolayı unutkanlık olur. İbadet ehli olanın unutkanlığı az olur.

Risale-i Kuşeyrî'de şöyle bir şey anlatıyor:

Hocasıyla talebesi gidiyorlarmış. Hocası büyük mürşit, talebesi de ileride büyük bir mürşit olmuş meşhur bir kimse. Karşıdan da çok güzel yüzlü bir delikanlı geliyor. Levent gibi güzel bir delikanlı...

“Aman hocam, şu delikanlının güzelliğine bak! Allah bunu bu kadar güzel yarattıktan sonra acaba cehennemde yakar mı?” demiş.

Ukalâlık, laf olsun... Ne lüzum var böyle bir söze?

Hocası şöyle dönüp yüzüne bakıyor;

“Sen ona o kadar dikkatli baktın mı yüzüne? Görürsün âkıbetini...” diyor.

“Eve geldim. Kur’ân-ı Kerîm’i açtım, bütün hafızam gitmiş. Neden sonra geldi...” diyor.

Yani bir erkeğe bakmasından bile...

Bu devirde artık sokaklar kendisine bakıl-sın diye çuvalla para harcayan insan dolu... Baktırmak için boya, badana, sıva... her şeyi için dünyanın parasını harcayan insanla dolu. Tabii baktığı zaman günaha girer.

Bir şahıs da diyor ki;

Şekevtü ilâ Veki sûe’l-hıfzi ferşedenî ilâ terki’l-meâsi. “Hafızamın zayıflığından Veki b. Cerrah’a -o büyük âlime- şikâyette bulundum. O da bana dedi ki; ‘Günahları terk et, hafızan kuvvetlenir.’”

Günahla hafıza zayıflığı arasında ilgiye dair birkaç misal söyledim.

Ama bazen de böyle bir durum olmadan da hafıza zayıflığı olabilir. Hz. Ali Efendimiz çok çabuk unuttuğunu, hafızasının zayıf olduğunu Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e şikâyet etti. Halbuki çocuklukta Müslümanlığa girmiş, başımızın tâcı, büyüğümüz Hz. Ali Efendimiz. Ona da Peygamber Efendimiz cuma geceleri kalkıp namaz kıлып seher vakitlerinde dua etmeyi tavsiye etti. Ona birkaç hafta devam ettikten sonra hafızası kuvvetlendi. Siz de cuma gecelerinde kalkarsanız, Allah'a ilticâ ederseniz, yalvarırsanız sizin de hafızanız kuvvetlenir inşaallah...

Soru: Nefsimi yenemiyorum. Nasıl yapacağım?

Cevap: Sorulardan anlaşılıyor. Nefsini yenmek için delikanlıların yapacağı şey: Hadîs-i şerîflerden bize bildirilen iki mühim şey var; birisi oruçtur, birisi de gece namazıdır. Bu ikisine devam ettiği zaman nefesine hâkimiyeti olur inşaallah.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

5 Şevvâl 1406 / 13.06.1986

İskenderpaşa Camii/ İstanbul

Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.

